

## Co to jest wojna hybrydowa?

**Wojna hybrydowa to szkodenie innemu państwu bez wypowiedzania wojny: sabotażem, cyberatakami, dronami, presją migracyjną i dezinformacją, tak by nie wywołać odpowiedzi zbrojnej.**

NATO opisuje zagrożenia hybrydowe jako połączenie środków wojskowych i niewojskowych, jawnych i ukrytych: od dezinformacji i cyberataków, przez nacisk gospodarczy, po nieregularne grupy zbrojne i regularne wojsko. Polska nie musi szukać przykładów za granicą. Od 2021 roku zna niemal wszystkie odmiany tej wojny.

### Jak wygląda w Polsce

**Granica z Białorusią.** Od lipca 2021 roku władze Białorusi przerzucały migrantów pod polską granicę. Rząd nazwał to „hybrydową agresją” prowadzoną za aprobatą Kremla. W 2021 roku Straż Graniczna odnotowała 39 697 prób nielegalnego przekroczenia granicy, w samym październiku 17 447. We wrześniu 2021 roku w przygranicznym pasie wprowadzono stan wyjątkowy, a do końca czerwca 2022 roku zbudowano zaporę: 186 km długości i 5,5 m wysokości. Nacisk nie ustał. 28 maja 2024 roku sierżant Mateusz Sitek został ugodzony nożem przez lukę w zaporze; zmarł 6 czerwca. Od marca 2025 roku Polska czasowo ogranicza na tej granicy prawo do składania wniosków o azyl i co 60 dni przedłuża to ograniczenie, ostatnio we wrześniu 2026 roku.

**Podpalenia i dywersja.** 12 maja 2024 roku spłonęła hala targowa przy Marywilskiej w Warszawie. Rok później minister sprawiedliwości i minister spraw wewnętrznych ogłosili, że było to podpalenie na zlecenie rosyjskich służb. W marcu 2026 roku prokuratura oskarżyła pięć osób o podpalenie na rzecz rosyjskiego wywiadu. 15 listopada 2025 roku pod przejeżdżającym pociągiem towarowym w miejscowości Mika koło Garwolina eksplodował ładunek C4 podłożony na torach linii Warszawa-Lublin. Zarzuty sabotażu o charakterze terrorystycznym usłyszeli dwaj obywatele Ukrainy, oskarżeni o działanie na rzecz rosyjskiego wywiadu; zdążyli uciec na Białoruś. Premier powiedział w Sejmie, że za dywersję odpowiada

Rosja, i podał, że w sprawach dywersji zatrzymano już 55 osób. W 2025 roku Polska zamknęła ostatnie rosyjskie konsulatory, w Krakowie i Gdańsku.

**Drony.** W nocy z 9 na 10 września 2025 roku rosyjskie drony 19 razy naruszyły polską przestrzeń powietrzną, trzy zestrzelono. Polska uruchomiła [artykuł 4 NATO](#).

**Cyberprzestrzeń.** CERT Polska obsłużył w 2025 roku 260 783 incydenty – wszystkich rodzajów, łącznie z oszustwami – ponad dwa i pół raza więcej niż rok wcześniej. Pod koniec grudnia 2025 roku doszło do pierwszych skoordynowanych ataków sabotażowych na polską energetykę: zaatakowano co najmniej 30 farm wiatrowych i słonecznych oraz elektrociepłownię obsługującą prawie pół miliona odbiorców. Dostawy prądu i ciepła nie zostały przerwane. W innym ataku hakerzy zmienili ustawienia pomp w stacji uzdatniania wody i około 2,5 tys. mieszkańców przez sześć godzin nie miało wody.

**Zakłócanie GPS.** Polska Agencja Żeglugi Powietrznej odnotowała w 2023 roku 64 przypadki zakłóceń sygnału nawigacji satelitarnej w polskiej przestrzeni powietrznej, w 2024 roku – 6652, a w 2025 roku (do grudnia) – ponad 13 tysięcy.

### Dlaczego to działa

Bo jest tanie i trudne do udowodnienia. Wykonawcami bywają cudzoziemcy, według prokuratury działający na zlecenie rosyjskiego wywiadu, jak w sprawie podpalen czy torów pod Garwolinem, a zlecniodawca zostaje w cieniu: od pożaru przy Marywilskiej do oficjalnego wskazania rosyjskich służb minął rok. Każdy atak osobno wygląda na incydent. Razem tworzą to, co Unia w swojej decyzji sankcyjnej nazywa strategią, która ma szkodzić, dezorientować, zastraszać, osłabiać i dzielić państwa członkowskie. Chodzi o osłabienie woli obrony, zanim padnie pierwszy strzał.

## Jak się bronić

Polska i jej sojusznicy odpowiadają na kilku poziomach. NATO uruchomiło we wrześniu 2025 roku operację Wschodnia Straż. Unia od października 2024 roku ma osobny system sankcji za destabilizujące działania Rosji, w tym ataki hybrydowe i wykorzystywanie migrantów. Polska buduje umocnienia na wschodniej granicy w programie Tarcza Wschód, a w styczniu 2026 roku podpisała umowy na system antydronowy SAN za około 15 mld zł, finansowany głównie z unijnej pożyczki SAFE.

Ta wojna nie dotyczy jednak tylko Polski. We wrześniu 2025 roku, kilka dni po dronach nad Polską, przyszła kolej na Estonię: trzy uzbrojone rosyjskie myśliwce MiG-31 przez ponad dziesięć minut naruszały jej przestrzeń powietrzną. Na ataki wymierzone w kilka krajów naraz najlepiej odpowiadać wspólnie – wymianą informacji wywiadowczych, wspólnymi sankcjami i ochroną infrastruktury, która łączy państwa. Pojedynczo każde z nich jest łatwiejszym celem. Czy po wojnie hybrydowej może przyjść otwarta, piszemy w tekście [Czy będzie wojna?](#)

[Wszystkie pytania →](#)

### Co może zrobić zwykły człowiek?

Sprawdzać źródła, zanim przekaże dalej sensacyjną wiadomość, zgłaszać policji podejrzanе zachowania przy torach, liniach energetycznych czy obiektach wojskowych i mieć w domu zapasy na co najmniej 72 godziny, jak zaleca Komisja Europejska. Celem tej wojny jest społeczeństwo, więc odporność społeczeństwa jest częścią obrony.

### CZĘSTE PYTANIA

#### Co to jest wojna hybrydowa w skrócie?

To szkoderie innemu państwu bez wypowiedania wojny. NATO opisuje zagrożenia hybrydowe jako łączenie środków wojskowych i niewojskowych, jawnych i ukrytych: dezinformacji, cyberataków, nacisku gospodarczego, nieregularnych grup zbrojnych i regularnego wojska. Sprawca liczy na to, że jego działania nie wywołają zbrojnej odpowiedzi.

#### Czy Polska jest celem wojny hybrydowej?

Tak. Rząd nazwał kryzys na granicy z Białorusią w 2021 roku „hybrydową agresją” prowadzoną za aprobatą Kremla. Prokuratura i rząd przypisały rosyjskim służbom podpale nie hali przy Marywilskiej w Warszawie w 2024 roku i wysadzenie torów pod Garwolinem w 2025 roku.

#### Jak rozpoznać atak hybrydowy?

Zwykle po trzech cechach: działanie szkodzi, ale nie przypomina klasycznej wojny; sprawców trudno od razu powiązać z państwem; a skutki – strach, chaos, kłótnie – są ważniejsze niż same zniszczenia. Pojedynczy pożar czy awaria nie są jeszcze dowodem – potwierdzić może to dopiero śledztwo.

#### Czy atak hybrydowy może uruchomić artykuł 5 NATO?

Może. Od 2016 roku NATO deklaruje, że działania hybrydowe przeciw sojusznikom mogą doprowadzić do decyzji o uruchomieniu artykułu 5. Gdzie leży granica, Sojusz nie precyzuje. Po rosyjskich dronach z września 2025 roku Polska sięgnęła po artykuł 4, czyli konsultacje sojuszników.

## ŹRÓDŁA

- [illegible]